

THE SEMANTIC DIVERSITY OF CONVERSION* IN EMIL CIORAN'S *AMURGUL GÂNDURILOR*

Alina-Paula NEMȚUȚ
University of Oradea

ABSTRACT

The aim of this study is to underline the semantic diversity of linguistic conversion, mainly nominalization, in Emil Cioran's *Amurgul gândurilor*. The focus will be laid on two word classes: adjectives and adverbs.

The adjectives used in nominal position vary from negative derivations either borrowed or created in Romanian by use of prefixes to chromatic adjectives or adjectives denoting aesthetical categories. Adverbs which become nouns include circumstances like manner, place or time.

Nominalization is generally achieved by assigning the definite or indefinite article or by attracting a determiner (adjective, noun or clause).

Key words: semantic diversity, nominalization, negative derivation, adjective, adverb

Amurgul gândurilor stays under a perpetual negation: self-negation, negation of God, negation of life. The nihilistic vision of the world spontaneously reflects upon Cioran's writing. The vocabulary is representative in this respect, the entire discourse being concentrated around some negative words: *nu*, "no"; *nici*, "neither"; *nimeni*, "nobody"; *nimic*, "nothing"; *nicăieri*, "nowhere"; *niciodată*, "never".

Negative derivatives abound at every turn: **antipodul uitării**; **acest cadru ideal al ruinei și al descompunerii**; **dezintoxicarea de cunoaștere**; **dizarmonie** organică; **cantitatea de ex-adevăruți**; **ireversibilitatea timpului**; **proporțiile enorme ale acestei inutilități**; **o ființă impermeabilă Absolutului**; **neliniște metafizică**; **zvârcoliri nedefinite**; **teama neînțeleșului**; **ne-rezistența la suflet**; **iluzie de putere și neatârnare**; **nonviața formelor** etc. Nothingness¹ becomes the synonym for nonentity,

---

* As far as we know, literary critics were particularly interested in Cioran's philosophy rather than his language, though some remarks about the semantic content of his writings were made as well. Still, there is no explicit title investigating deeply Cioran's language. There is a chapter in Fernando Savater's book, *Eseu despre Cioran*, "Essay on Cioran" entitled *Expresia și tăcerea: stilul lui Cioran*, "Expression and silence: Cioran's style" where one can find references about Cioran's style. It is not exactly an applied linguistic approach but it deals more with Cioran's philosophy, though observations about negation at the semantic level are to be encountered. We haven't found any study to discuss about the semantic diversity of conversion (nominalization) in *Amurgul gândurilor*, so we have the reason to believe that our study sheds a new light upon his use of language.

¹ The multitude of contexts in which the negative pronoun *nimic* (nothing) or *nimeni* (nobody) becomes a noun is representative for the semantic diversity of Cioran's language. Conversion is generated morphologically by selection of inflections (the definite article, more

nothing, primordial gap, non-existence being a permanent actuality or a human state of mind: [...] *nu **nimicul** este la marginea lumii, ci lumea la marginea **nimicului**; parfumul metafizic **al nimicului**; **Nimicul** femeii supraviețuiește **nimicului** lumi.; De aceea, inima este un absolut – și Absolutul, **un nimic**.; Nu există măreție în viață și nici chiar în moarte, ci într-un **Nimic**; Ce **nimic** se cascadează în sâmburele tău?*

Man vacillates between approximation and negation²; God, the Supreme Being, is **nobody**,³ while his world is *his work* or a *universal nowhere*.⁴

*Ratarea lui are ceva înviorător și eroic: **nefiind** prezent ca ființă, **neavând nici un loc în fire, el și-a creat o condiție din lipsa lui de condiție, încât **nimeni** nu poate spune dacă omul e **un ceva, un nimic sau un tot**.***⁵

At a close reading of Cioran's text, an amazing presence of substantivized adjectives is revealed, adjectives belonging to various semantic classes: from adjectival derivatives having the feature [+negative], borrowed or created in Romanian, to chromatic adjectives. Besides, their inventory rises to approximately 85 words, only the negative adjectives being 35. Almost every sentence, either simple or complex, contains a substantivized negative adjective.

A great part of these adjectives are of verbal origin:

a) Parasynthetic derivatives *borrowed* from French, prefixed with *in-/im-/ir-*⁶ and suffixed with *-able/-ible*⁷: *impalpabil* < fr. *impalpable*; *implacabil*

rarely the indefinite one), and syntactically by determination (especially adjectival) or occurrence of the converted word with a syntactic function specific to the new class.

² Double and multiple negation, resulted from interspersing lexical means (words derived with negative prefixes, the negative preposition *fără*, "without", words with negative content) and grammatical means (negative pronouns, adjectives and adverbs) is characteristic of Cioran's writing.

³ The original quotation is: *În orice timiditate se află o nuanță religioasă. Teama că nu suntem ai nimănui, că Dumnezeu este **un nimeni**, iar lumea opera lui.* The italicized word is a substantivized negative pronoun.

⁴ *Lumea nu-i decât **un nicăieri** universal.* Substantivized adverb, whose nominalization is double marked: by the definite article and the adjectival post-modifier. For more details regarding the conversion of the adverb, see the second part of our study.

⁵ Notice the multiple subject complement expressed by different substantivized parts of speech: the indefinite pronouns *ceva*, "something" and *tot*, "everything" and the negative pronoun *nimic*, "nothing". Substantivization is obtained identically for all three words: by determination with the indefinite article.

⁶ *In-* (*im-*, *i-*) are prefixes of Latin or Romance origin (Lat. *in-*, fr. *en-*). *Im-*, an etymological doublet, resulted from *in-* by assimilation of *m*, becomes *i-*, this coming from Latin borrowings or other Romance languages. One of the values attributed to the prefix *in-* is the negative content. For these observations, see Iorgu Iordan, Vladimir Robu, *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978: 300.

⁷ The suffix *-bil*, derived from lat. *-bilis*, fr. *-ble*, has created adjectival derivatives with a wide stretch in the Late Latin and then in modern languages, except for Romanian: fr. *adorable*, *admirable*; it. *credevole*. See Doina Butiurcă, *Fondul latin și vocabularul panromanic – Limba română*, in „Studia Universitatis Petru Maior, Series Philologia”, 5/2006: 66. In French, the suffixes *-able*, *-ible* and *-uble* display the semantic feature [+possibility].

< fr. *implacable*, lat. *implacabilis*; *imposibil* < fr. *impossible*, lat. *impossibilis*; *incomensurabil* < fr. *incommensurable*; *incurabil* < fr. *incurable*; *indescifrabil* < fr. *indéchiffrable*; *inevitabil* < fr. *inévitabile*, lat. *inevitabilis*; *inexplicabil* < fr. *inexplicable*, lat. *inexplicabilis*; *inseparabil* < fr. *inséparable*, lat. *inseparabilis*; *insuportabil* < fr. *insupportable*; *interminabil* < fr. *interminable*, lat. *interminabilis*; *invizibil* < fr. *invisible*, lat. *invisibilis*; *irealizabil* < fr. *irréalisable*; *ireductibil* < fr. *irréductible*; *iremediabil* < fr. *irrémediable*, lat. *irremediabilis*; *ireparabil* < fr. *irréparable*, lat. *irreparabilis*; *ireversibil* < fr. *irréversible*; *irevocabil* < fr. *irrévocable*, lat. *irrevocabilis*; *irezolvabil* after fr. *irrésoluble*.

b) Derivatives with negative prefixes (*in-*, *ir-*): *inesențial* < fr. *innessential*; *indistinct* < fr. *indistinct*, lat. *indistinctus*; *irațional* < fr. *irrationnel*, lat. *irrationalis*; *ireal* < fr. *irréel*.

c) Derivatives created in Romanian by prefixing some participles or adjectives suffixed with *-bil* by use of *ne-/in-*: *neașteptat*, *neînțeleș*, *nelămurit*, *nelimitat*, *nemărginit*, *nemăsurat*, *nespus*, *nesfârșit*, *nedefinibil*, *neterminabil*⁸, *indefinit*.

We shall first exemplify the substantivization of adjectival derivatives with negative connotations employed so diversely in *Amurgul gândurilor*. Their frequent occurrence with articles and association with prepositions or determiners (adjectives, nouns in the Genitive and even relative clauses) are to be noticed.

IMPALPABIL, “untouchable; infinitesimal, indistinguishable”. *Ochii melancolici te invită, dimpotrivă, la o distrugere aeriană, și setea de impalpabil pe care ți-o satisface funebrul și parfumatul lor azur te împiedică să mai fii tu însuși.*

IMPLACABIL, “unshakable, which cannot be subdued, tamed; merciless, inexorable”. [...] *glasul zâmbetului îmi flutură pe lângă urechi avide de implacabil.*

IMPOSIBIL, adjective “impossible, unachievable”; noun “which is (almost) impossible to accomplish”. *Și atunci, ca să trăiești, riști imposibilul: [acceptți viața.]⁹; Deznădejdea-i o înfundătură furioasă, un ireparabil năvalnic, o exasperare a imposibilului.*

INCOMENSURABIL, “incommensurable; immeasurable, limitless”. *Sublimul este incomensurabilul [ca sugestie] de moarte.; Obiectivul lui final e doar incomensurabilul.*

In the former example, next to the substantivized adjective there is a prepositional phrase expressing quality, defining its semantic sphere.

⁸ This adjective is not registered by *Dicționarul explicativ al limbii române* and neither is it in *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, being probably a writer's spontaneous creation, otherwise very suggestive.

⁹ We shall note between brackets the proximities of the adjectives or substantivized words. These proximities include the modifiers: determinative or qualifying adjectives, restrictive or non-restrictive relative clauses, nouns with or without preposition, nouns in the Genitive, etc.

INCURABIL, “incurable”. *Nevoia de a face ceva pentru tine însuși și a nu te putea ridica peste o pedagogie a incurabilului.*; Ceea ce deosebește remușcarea de deznădejde, de ură sau de groază este o înduioșare, un patetic **al incurabilului**.

Rather interesting is the association between two substantivized adjectives, one accompanied by the indefinite article (**un patetic**), the other by the definite one (**al incurabilului**). Sometimes the adjective *incurabil* may take a prepositional qualifying post-determiner: *A trăi sub semnul muzicii înseamnă oare altceva decât a muri cu grație? Muzica sau incurabilul [ca voluptate.]*

INDEFINIBIL, “which cannot be defined, unexplainable; undetermined, imprecise, obscure”. *Tristețea-i indefinibilul [ce se interpune între mine și viață.] Și cum indefinibilul este o aproximație delicată a infinitului...*

In the first context, the substantivized adjective becomes the head of a relative clause.

INDEFINIT, “which cannot be defined, limitless; indefinite, unexplained”

The adjective takes the definite article and has a possessive post-determiner. It occurs as adverbial of exception: *Omul n-are altă punte decât indefinitul [său.]*

INDESCIFRABIL, “undecipherable; incomprehensible, unintelligible”

It is post-modified by a qualifying adjective: *Înșiși sfinții au folosit acest instrument al indeterminației spre a „preciza” indescifrabilul [divin.]*

INDISTINCT, “undistinguishable, unclear”. *Absolutul este simultaneitate: amurguri, lacrimi, muguri, bestii și roze; toate înoată în beția indistinctului!*

INESENȚIAL, “inessential” (rarely used). *Independența cursului temporal față de imediatul vital ne face sensibili la inesențialul [devenirii.]; o criză gravă de inesențial.*

INEVITABIL, “inevitable, ineluctable, which cannot be eluded; fatal”. *Boala acordă vieții, cu o putere de inevitabil și cu un prestigiu fatal, o dimensiune spre nelimitat.*

It appears with the indefinite article in a comparative structure: *Îți anticipezi viața, îți trăiești destinul ca un inevitabil.*

INEXPLICABIL, “unexplainable, unfathomable”. *Cheia pentru inexplicabilul [soartei] noastre este setea de nefericire.*

INSEPARABIL, “inseparable, tightly united or joined”. *Numai în muzică și în freamăte extatice, pierzând pudoarea limitelor și superstiția formei, ajungem la inseparabilul [vieții] de moarte.*

An unusual combination is provided by two substantivized adjectives with negative prefixes, the latter being the determiner of the former: *Întâlnirea paradoxală de porniri, inseparabilul [ireductibilelor] creează o încordare ce alcătuiește și dezalcătuiește atât de straniu o ființă.*

INSUPORTABIL, “annoying, insufferable”

Compared to other neological derivatives, this is very frequently employed in nominal position. It is always determined, taking mostly the definite article and only in a case the indefinite one and combining with a Genitive. In some contexts it is prepositional: *Știind însă ce e ea, au introdus prin luciditate un element de mediocritate în insuportabilul acelor [văpăi.]; Cine n-a suferit de insuportabilul [vieții] n-a trăit niciodată.; De natură și femeie te apropii, fugi și revii din nou, cu toată teama de insuportabilul [fericirii.]; nebunia – un insuportabil [al spiritului.]*

INTERMINABIL, “endless, very long or excessively long”. *Definiția Vrăjii trece prin Wagner. El a introdus punctele de suspensie în muzică, interminabilul [dizolvant.]*

INVIZIBIL, “invisible”. *Prin singurătată, tot¹⁰ ce iese de sub controlul simțurilor – în primul rând invizibilul – capătă un caracter de imediat.*

IRAȚIONAL, “irrational; contrary to reason”. [...] *luciditatea atenuează iraționalul [soartei.]; Tot ceea ce în noi e nestăpânit, turbure, iraționalul [alcătuiri] din vis și bestialitate... – constituie zona primară a sufletului.; Unde apare paradoxul moare sistemul și triumfă viața. Prin el își salvează onoarea rațiunea în fața iraționalului.; Paradoxul – surâs formal al iraționalului.*

IREAL, “unreal, imaginary, fantastic”

It is placed in prepositional contexts: *Psihologii, care se aplică asupra altora, fiindcă ei înșiși n-au destul suflet, derivă înclinația spre ireal numai din deficiențele noastre.; Deși mai ancorată în viață decât noi, nu-i putem totuși răpi un caracter de ireal.*

IREALIZABIL, “infeasible, unaccomplishable; impracticable”. *Și dac-a preferat uneori cu mai multă ardoare raiul, a făcut-o pentru fantasticul lui, pentru garanția de irealizabil – o utopie estetică.*

IREDUCTIBIL, “irreducible, which cannot be simplified”

It takes the definite article, combining with another negative derivative: *Întâlnirea paradoxală de porniri, inseparabilul ireductibilelor creează o încordare ce alcătuiește și dezalcătuiește atât de straniu o ființă.*

IREMEDIABIL, “irremediable”. *De aceea, când vorbim de un om nesănătos, îi precizăm boala ca o anexă fatală, care introduce un plus de iremediabil identității lui inițiale.; Nu e creația reacțiunea ultimă în fața ruinei și a iremediabilului?*

IREPARABIL, “irreparable”

It can be identified in three hypostases. When it has no article, it combines with a preposition, occurring in the adjectival phrase: *Ce zori îmi vor trăi cugetul îmbătat de ireparabil?*

¹⁰ The indefinite pronoun is the antecedent for the substantivized adjective, which stresses the use of the negative derivative as noun.

When getting the definite article, it usually discharges the function of attribute: *Paradoxul nu-i o soluție, căci nu rezolvă nimic. Poate fi folosit doar ca împodobire a ireparabilului.*; *Extazul e antipodul ireparabilului.*

It may be twice post-modified, by an adjective and a noun in the Genitive: *Și apoi, niciun animal nu poate fi un simbol al vremelniciei, pe când florile sunt expresiile ei directe, ireparabilul [estetic] [al efemerului].*

As subject, it is compulsorily determined by the definite article, generating a construction expressing an exception: *Ireparabilul nu-i decât interpretarea morală a acestei ireversibilități.*

Accompanied by the indefinite article, *ireparabil* takes a qualifying adjective: *Căci în regret trecutul păstrează o virtute de posibil. Un ireparabil [convertit] în virtualitate.; Deznădejdea-i o înfundătură furioasă, un ireparabil [năvalnic].*

IREVERSIBIL, “irreversible, which cannot turn to its original state”

IREVOCABIL, “irrevocable; determined, definitive, irremovable”

Both are used with no article, occurring in the same context, dependent on a passive Gerund and expressing the agent: *A te scufunda într-un timp lipsit de dimensiuni și de o calitate atât de aeriană, că inima noastră-l poate întoarce înapoi, el nefiind pătat de ireversibil și nici atins de irevocabil.*

IREZOLVABIL, “irresolvable”

It takes the definite article, attracting a determinative adjective: *Dar nu ard în el [toate] irezolvabilele, nonsensurile și conflictele ce frământă subteran viața?*

The substantivized adjective is part of a multiple Direct Object and coordination with nouns underlines its use with the same value.

Sometimes the adjective *irezolvabil* is followed by a noun in the Genitive: *Irezolvabilul [gândirii] se epuizează în acest conflict.; Fără deliciile acesteia, o minte lucidă nu mai poate îngădui opozițiile firii și nici suferi irezolvabilele [existenței].*

Occurring with a plural form in a prepositional phrase, it has no article and develops the meaning of *difficulties*: *Se prea poate însă ca rostul gândirii pornite pe cărări proprii să nu fie altul decât încordarea în contradicții și adâncirea în irezolvabile.*

NEAȘTEPTAT, “unexpected; fortuitous, tempestuous”

Morphologically speaking, it is a negative participle. In the context employed, the homonym form of the supine is substantivized, fact underlined by the presence of a pronominal indefinite determiner. The expressiveness obtained by using such a word is significant. Instead of saying *surprise, astonishment*, he chooses *unexpected*: *E [atât] neașteptat și atâta indecență în infinitul sufletului.*

NEDEFINIBIL, “which cannot be defined, unexplainable; undetermined, imprecise, unclear”

It appears in an adjectival context similar to *neașteptat*, having the same suggestive force: *Este [atăt] nedefinibil în acest cuvânt: zădărnice.*

NEÎNȚELES, “incomprehensible; hard to understand; unexplainable, hidden, mysterious”

It is not the adjectival participle becoming a noun, but the supine, the word *neînțeles* being able to vary according to number by opposition to its antonym *înțeles*: (un) *înțeles/neînțeles* ~ (două)/(mai multe) *înțelesuri/neînțelesuri*¹¹ and behaving as an abstract neuter: *Semnul hotărâtor că misticii n-au rezolvat nimic, dar au înțeles totul? Avalanșa de paradoxe în preajma lui Dumnezeu, spre a se ușura de teama neînțelesului.; Femeia comercializează neînțelesul.*

NELĂMURIT, “unelucidated, undistinguishable; indistinct, confused, vague”

Its value as noun is enhanced by its occurrence as appositive term after an indefinite pronoun. It is also followed by coordinated attributes: *Sfinții, nebunii și sinucigașii par a fi învins acest ceva, nelămuritul [esențial și ascuns.]*

NELIMITAT, “limitless; immense, immeasurable”

NEMĂRGINIT, “boundless, illimitable; abyssal, infinite”

NESFÂRȘIT, adjective “endless in time or space; eternal, infinite”; noun *nesfârșit, nesfârșituri*, “which is endless in time or space; infinite”

They are all contextual synonyms for the noun *infinite*, whose repetition in *Amurgul gândurilor* demonstrates one of the human being's nostalgia. They are used as such or with an adjectival/prepositional/genitival determiner: *Boala acordă vieții o dimensiune spre nelimitat.; [...] dorul de scufundare în nemărginit îl stingi în nesfârșitul [azurului.]; Atunci nesfârșitul [ce nu l-ai făcut] și toate leneviile scuzate prin cinism s-ar năpusti peste groaza ta înmărmurită.; Adam și-a dat seama și de nesfârșitul [pierzaniei.]; Ajungi să nu mai cauți decât valuri și înotul pe-un nesfârșit [de undulații.]*

NEMĂSURAT, “immeasurable”

The simultaneous use of the adjective *nemăsurat* and the noun derived from it enhances the stylistic effect of the repetition: *Blestemul este o provocare nemăsurată^{adjective} și el crește în tărie cu cât se îndreaptă spre nemăsurat.^{noun}; Adam și-a dat seama de nemăsuratul [pierderii.]*

NESPUS, “inexpressible; indescribable”. *Irealitatea vieții nicăieri nu e mai tulburătoare ca în deznădejile fericirii. De aici, nespusul [dureros] [al dragostei.]*

¹¹ *Dicționarul explicativ al limbii române*, second edition, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998, doesn't register a neuter noun *neînțeles*, with its plural form *neînțelesuri*, though Romanian literature provides such an example. See Lucian Blaga's poem *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii: și tot ce-i neînțeles/ se schimbă-n neînțelesuri și mai mari/ sub ochii mei –/ căci eu iubesc/ și flori și ochi și buze și morminte.*

NETERMINABIL, “interminable”¹².

The nominal status results from its presence in a multiple prepositional attribute: *impresia de neterminabil, de infinit vulgar*.

Other substantivized adjectives used by Emil Cioran in *Amurgul gândurilor* denote various properties, some of them attributed to God. Participial adjectives become nouns by attaching the demonstrative article (for example, *cel așezat*).

AMĂRĂT. It is used to express a human quality. Substantivization of this adjective is done by adjectival determination: *Iar când acel cineva e botezat Dumnezeu, împodobim jalnicul nostru spectacol, ca și cum acesta ar fi altceva decât oglinda [Marelu] Amărat*.

AȘEZAT. The capital letter suggests that the quality denoted by the adjective belongs to the divine: *Acesta din urmă... riscă și suferă mai mult decât Cel așezat în confortul Absolutului?*

DIVIN. *Melancolia exprimă toate posibilitățile de cer ale pământului. Nu-i ea apropierea cea mai îndepărtată de Absolut și nu-i ea o realizare a divinului prin fuga de Dumnezeu?; [...] participarea la divin este posibilă în măsura în care nu mai suntem natură.*

DUREROS. *Practic nu poți trece peste un dureros [ireductibil.]*

EFEMER. *Și apoi, nici un animal nu poate fi un simbol al vremelniciei, pe când florile sunt expresiile ei directe, ireparabilul estetic al efemerului.*

ESENȚIAL. *Mori de esențial când te dezlegi de toate.; Esențialul ar trebui însă adăugat de Diavol.*

FANTOMAL. *Și aplicarea spre poezie, altceva decât topire în fantomal?*

FATAL. *Adâncimea iubirii se măsoară după potențialul de singurătate și care-și află expresia într-o nuanță de fatal, prezentă în gesturi, vorbe și suspine.*

GREU. *Doar numai așa s-ar împlini visul de groază care mă așază sub greul [munților și mărilor.]; El trebuie să ispășească irevocabil greul [pe care altul l-a luat, trăindu-l.]; Sau să pătezi ochi nevinovați cu greul [întristării?]*

OMENESC. *Dar pentru a te purifica de moștenirea omenescului [tău], învață a obosi, a dizolva, a corupe moartea din tine, de la răspântiile tale.; Ai uzat omenescul în tine?*

PATETIC. *[...] ne abandonăm cu patetic [elementar] [al naivității.]; un patetic [al incurabilului].*

PĂRĂGINIT. *Sau nici tu nu știi, Părăginitule?*

The substantivization of an adjective in the Vocative is extremely rare, this being distinguished by its maximum emotional content. The adjective employed in the above mentioned context has a pejorative meaning, even

¹² It is not registered by the explanatory dictionary.

ironical, suggesting a fragile state of the divine. The use of the capital letter is another sign that the human being addresses to God.

POSIBIL. *Deznădejdea crescând în sine, intensitatea ei este un posibil [fără viitor.]; Deznădejdea, dimpotrivă, este negația posibilului.; Faci tot posibilul s-o așezi în altă ordine.; Căci în regret, trecutul păstrează o virtute de posibil.*

PREASFÂRȘIT. *Doamne, m-am născut sfârșit^{adjective} în tine, în tine, Prea-sfârșitule^{noun}.*

A lexical innovation is given by the previous example, in which another adjective in the Vocative turns into noun. An interesting association is provided by the participle with adjectival value *sfârșit* and the nominal form created by means of prefixation and having the role of a superlative, *prea-sfârșitule*. The adjective serving as basis of the conversion has the meaning *exhausted, tired*, the substantivized Vocative gaining an extra significance: the divinity has its own limits, descending into the human register.

RATAT. *De altfel, nu-i el marele Ratat?*

REAL. *Dacă se admite în univers un [infinitezimal] real,^{noun} totul este real.^{adjective}*

Sometimes the nominalized adjective is correlated with the noun it comes from, as in the example above.

SENSIBIL. *O catedrală e maximum de sensibil [al ceții.]*

SINGUR. *Singurătatea nu te-nvață că ești singur, ci singurul.*

The structure of the previous sentence is an interesting one: words belonging to the same lexical family are used – *singurătate*, noun derived by suffixation from the adjective *singur*, present in the text, and *singurul*, noun derived from the same adjective by assigning it the definite article. The repetition is a special one, giving birth to the so called stylistic device of polyptoton¹³.

SINGURATIC. *Omul politic renunță la conștiință; singuraticul, la acțiune.*

STRANIU. *Predilecția straniului salvează viața.*

In the language of philosophy and literary aesthetics, some adjectives turn into nouns when some quality becomes the embodiment of essence or aesthetical category (*absolutul*, “the absolute”; *absurdul*, “the absurd”; *răul*, “the evil”; *sublimul*, “the sublime”; *supremul*, “the supreme”; *tragicul*, “the tragic”; *transcendentul*, “the transfinite”; *urâtul*, “the ugly”; *vagul*, “the vague” etc.). Thus one reaches to a total and irreversible detachment of the adjective transformed into noun.¹⁴

¹³ The repetition of the same word under different flexionary forms, derived from a common root. See Gh.N. Dragomirescu, *Mică enciclopedie a figurilor de stil*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975: 58.

¹⁴ See, „Valori stilistice ale conversiunii. Substanti(vi)zarea”, în *Annales Universitatis Apulensis*, Series Philologica, 6, tom 3: 208.

A remarkable presence at the lexical level is the substantivized adjective **ABSOLUT**, “absolute”, giving birth to certain metaphors, epithets or personifications. The word “absolute”, determined by the definite (or indefinite) article and sometimes written with capital letter is often encountered in the Nominative, especially in the attempts of defining it.

The Absolute denotes an immutable, timeless, infinite principle, which people believe to be the ground of the universe. The nostalgia of the Absolute is omnipresent, it being illustrated by multiple invocations. There is an Absolute of love, an Absolute of death, an Absolute seen as God or nothingness: *Sunt peisaje și îmbrățișări care îți lasă un gust de exil – ca tot ce amestecă **absolutul** cu timpul.; **Absolutul** se desfată și-n ultimul firicel de iarbă. **Absolutul** și Vidul.; Cerul e un ghimpe în instinct, **absolutul**, o paloare a cărnii.; **Absolutul** e o frântură gratuită a Nimicului.; În orice durere, **absolutul** morții gustă devenirea.*

The Genitive forms are also frequent, the noun having no determiners: *o ispășire în timp a **absolutului**; pasiunea **Absolutului**; filozofii... bieți agenți ai **Absolutului**; nevoia **Absolutului**; noi, ceștilalți, ratați ai **absolutului**; o revelație a **absolutului**; prestigiul **absolutului**; boala – acces involuntar al **absolutului**; muzica, această destrămare a **Absolutului**; Cel așezat în confortul **Absolutului**; clipitul din ochi – reflex al **Absolutului**; privescerea **Absolutului**; omul – un naufragiat al **Absolutului**.; suferința – conștiința **Absolutului**.*

Very numerous are the associations between the substantivized adjective with no article and various prepositions – *după*, “after”; *de*, “of”; *spre*, “towards”; *cu*, “with”; *în*, “in”: *dorul **după absolut**; „un minus **de absolut**”; apropierea **de Absolut**; merinde **de absolut**; cerul – biet manual **de absolut**; un gust pervers **de absolut**; o viață plină, cu un nimb **de absolut**; gustul **de Absolut** [subiectiv]; punți **spre absolut**; morala – aspectul cetățenesc al înclinării noastre **spre Absolut**; ferestre **spre absolut**; o cale **spre Absolut**; viața complice **cu absolutul**...; Prin pasiune și fericire, învingem caracterul de relativitate al vieții și o proiectăm **în Absolut**.*

When it is modified by a pronominal adjective and/or a qualifying one – adjective proper or participial, the adjective loses the morphemes of definite or indefinite determination. The existence of a demonstrative next to the substantivized adjective places the Absolute into the spatial proximity or remoteness of the human being: *[acest] **absolut** la suprafața noastră; suspinele [acelu] ieftin **absolut***. As noun, “the Absolute” is quantifiable, occurring with an indefinite adjective and thus suggesting the same tendency to approximate things that transgress sensorial perception: *[atăt] **absolut** [rătăcit] în devenire.*

In some contexts, the adjective “absolute” substantivizes by indefinite determination, being sometimes accompanied by a post-modifier, adjective or noun: *Trebuie să nu mai aparții deloc lumii ca viața să-ți pară **un***

absolut.; *Existența răului transformă pe Atotputernic într-un Absolut [hodorogit.]; Inima este un absolut.; un absolut [în ton] direct.*

ABSURD. *Poți iubi o ființă impermeabilă Absurdului și care nu bănuiește din ce tragedie pleacă el.; Căci dragostea ce i-o arătăm n-are valoare decât prin tensiunea absurdului.*

“The evil” becomes Cioran’s “character”, the writer using it as noun in concise, gnomic enunciations, trying to approximate its essence. *Un rău/răul* denotes “a state of evil, something which brings annoyance, dissatisfaction, trouble, illness, sufferance, distemper, something morally inadvisable.”¹⁵ being an antonym for *un bine/binele*. One can notice that the noun derived from the adjective expresses the state, defining itself exclusively as neuter – *un rău/răul ~ (nișt/două) rele/relele*. The plural is only incidentally used: *Hamlet n-a uitat să înșire iubirea printre „relele” [care fac sinuciderea preferabilă viețurii.]*

The adjective is mostly encountered with the definite article, being in the Nominative (*Răul ne dezvăluie substanța demonică a timpului. Răul este abandonare.; Răul nu e comparabil decât cu un Dumnezeu.*), Genitive (*De câte ori o ființă nu se poate „așeza” în fire, se află în prezența Răului.; Existența răului transformă pe Atotputernic într-un Absolut hodorogit.; Tristețea-i unul din agenții de autonomie a răului.*) or Accusative and rarely taking determiners (*Cât despre om [...] și-a câștigat o demnitate din lupta cu răul.*)

One seldom comes across the noun „rău” (“the evil”) having no article, its value being underlined by association with a preposition: *În măsura în care Dumnezeu nu este așezat în sine, prin ce este deficient condiției lui participă la rău.; Aroma remușcării ne mână spre rău, ca un dor de alte făgașuri.*

Modifiers expressed by adjective, noun or pronoun illustrate that substantivization is many times obtained syntactically. Their presence confines its semantic sphere: „răul” (“the evil”) going from the general state of the universe to a concrete one, of illness, self, becoming: *Răul [unei boli] sigure e preferabil.; Melancolia ne scutește de Eu, în așa măsură este ea răul [lui.]; Numai visul ne poate despărți de prospețimea eternă a răului – [beție negativă a devenirii.]; Până și stâncile se dizolvă în fum când răul [lucid] se deschide spre ele.*

Sometimes two attributes, an adjective and a noun, are to be identified: *Orice monstruozitate este o perfecțiune față de lipsa „bunului-gust” al milei, [acest] rău [cu aparențele] reale ale blândeții.; Răul [cel mare] [al creștinismului] este de a nu fi știut înăspri raporturile dintre om și Creator.*

SUBLIM. *Dorința de a te îneca... pleacă dintr-un sublim [al plictiselii.]*

¹⁵ Vezi, pentru mai multe sensuri, *Dicționarul explicativ al limbii române* s.v.

SUPREM. *Supremul nu-i o categorie a timpului.*

TRAGIC. *Cine „crede” în ceva n-are simț pentru tragic.*

TRANSCENDENT. *Ceea ce nu poate fi găsit decât în transcendent.*

URÂT. *În cuprinderea cosmică a urâtului – [căscat al universului] –, pădurile par a se înclina.; Urâtul [nesfârșit] [al viețuirii]; Urâtul, [fiere a timpului turnată în vine]; Și atunci știi că voi muri cândva de urât, în plină zi.; Scârba de lume: irupția urii în urât.*

VAG¹⁶. *Când totul se mineralizează, nostalgia însăși devine geometrie, stâncile par fluide față de împietrirea vagului [sufletesc.]; vagul [melodic] [al inimii]; Nu de doare nimic, dar ai prefera un chin precis vagului [de neliniște.]; În vagul [plictiselii] se introduce astfel calitatea religioasă a negației.; Vagul și nesiguranța noastră reprezintă surse metafizice mai importante.; puritatea unui vag; Teoretic, greu ne închipuim combinația de barbarie și de melancolie decadentă, de vitalitate și de vag, de instinct și de rafinement.; Și [acest] vag [de totdeauna] e chinul cel mai sfâșietor al omului.*

By conversion, chromatic adjectives become concrete nouns, being peculiarly expressive. Emil Cioran employs the following: **ALBASTRU**, “blue”, **CENUȘIU**, “grey”, **VERDE**, “green” și **VIOLET**, “purple, violet”. The most frequent is the first of the series. All of them get the definite article, being accompanied either by a noun in the Genitive or an adjective. They sometimes occur with the indefinite article or have no article at all, combining with a preposition. Only *albastru* (blue) has plural form.

Ethereal color, expressing the depth or infinite, suggesting the detachment from the mundane and the desire of ascension, the blue is used as an attribute of the sky: **albastrul** [boltelor]; *Cum nu mi-aș vrea lipiți obraji de un albastru [senin] ca acele frunze ce par crescute-n cer când le privești...!; De câte ori privesc albastrul [cerului] și [orice] albastru, încetez pe loc de-a aparține lumii.; Curios cum căutăm prin dragoste ceea ce nu putem prin [toate] albastrurile [cerului] și toate mitologiile sufletului.; Când azurul echivoc se topește în stropi de plictiseală și picură o imensitate de albastru și de dezolare, mă apăr de mine și de cer cu Mediteranele spiritului.*

Blue receives a negative connotation: *Cum însă albastrul este culoarea dezlipirii, credința a devenit un salt din lume.; În orice nuanță, albastrul e negația imanentei.; De s-ar porni o cruciadă împotriva albastrului!*

Purple is the color of involution, marking the autumnal passing from death to life:¹⁷ **Violetul** e culoarea remușcării.; *acele nopți subțiate într-un*

¹⁶ Other substantivized adjectives encountered in *Amurgul gândurilor* are: *abstract*, “abstract”; *adorat*, “adored”; *arbitrar*, “arbitrary”; *atins*, “stricken”; *atotputernic*, “almighty”; *bun*, “good”; *decadent*, “decadent”; *fantastic*, “fantastic”; *iubit*, “loved”; *înecat*, “drowned”; *însetat*, “thirsty”; *nou*, “new”; *oropsit*, “forlorn”; *rămas*, “remained”; *trezit*, “awaken”.

¹⁷ See *Dicționar de simboluri*, vol. 3, București, Editura Artemis, 1994: 452-453.

violet [*tremurător*]. The grey implies sadness, melancholy and flatness: **cenușiul** [*deschis*] [*al înălțimilor*]; *Cerul, trecând în înserări de la albastru la cenușiu*. The black is the color of death: *Sicriu fără-nceput, așază-mă sub negrul* [*cerului*] *tău*. The green is no longer perceived as a symbol of life and dynamism, it becomes **verdele** [*putred*] [*al ochilor*] (“the putrid green of the eyes”).

The substantivization of the adverb numerically occupies the second place in the hierarchy of converting different parts of speech, a well represented phenomenon in *Amurgul gândurilor*. Adverbs of manner frequently nominalize, as well as adverbs of place or time, which occurring in special contexts. Adverbial nouns usually have abstract meanings. By conversion, some adverbs become concrete objects.

The transition into the class of nouns is produced, most of the times, by attaching morphemes of determination: the definite and indefinite article, but also by placing the adverbs into syntactical positions typical for the noun: subject, subject complement, attribute, object, adverbial etc. Attracting determiners is another clue for their substantivization.

In Cioran's vision, the existence of “the good” is much effaced by the ubiquity of “the evil”, fact which is reflected at the lexical level by the significant use of the substantivized adjective *rău*. Their antithetic use in the same context is suggestive: *Când răul se opune binelui, el participă la valorile etice ca forță negativă*.

The adverb of manner **BINE**, “well” substantivizes especially by definite determination: *Porți povara absenței Binelui; răceala extatică a binelui*. In other contexts its grammatical value also results from the oppositional structure it is part of, by correlation with another noun: *Dacă binele exprimă elanurile de puritate ale vieții, tristețea-i umbra lui incurabilă*. In certain structures, the adverbial noun *binele* becomes the term explained in an appositive structure, being the component of some metaphors: *binele* [*potențialul de veșnicie al devenirii*], *binele* [*un calcul inspirat*].

When it is indefinitely determined, it is part of a loose apposition and has post-determiners in copulative coordination (two attributes and a relative clause): *Față de boală – o sănătate insuportabilă, iritantă, un bine* [*surd și monoton*] *și* [*care nu e grav*] *decât prin impresia de neterminabil, de infinit vulgar*.

Obsessed with time, Emil Cioran recurrently appeals to the adverb **IMEDIAT**, “immediately” as noun, though invariable, placing it into prepositional contexts: *lata de ce, pentru omul separat de imediat prin infinit, speranțe nu mai pot renaște decât la marginea prăpastiei.; o baie de imediat, un caracter de imediat.; Dar plictiseala caută în imediat ceea ce nu poate fi găsit decât în transcendent*.

In other instances, *imediat* takes the definite article, being in the Genitive, Dative or prepositional Accusative: *o străduință abstractă a*

imediatului; emoție dezinteresată, neasociată **imediatului** [existenței]; *Viața: pretext suprem pentru cine e mai aproape de depărtarea lui Dumnezeu decât de imediatul [ei.]*

Accompanied by the indefinite article, the same adverb is post-modified, giving birth to some novel metaphorical definitions: *sfințenia* – [**un imediat al eternității**]; *Credința fiind [un imediat transcendent]*, ea își extrage vitalitatea din ruina esențelor.

An unusual occurrence among substantivized adverbs is the negative adverb of time **NICĂIERI**, “nowhere” it being determined by the indefinite article: *Ce sunt toate acestea, pentru cine privește din absența absolută și-și deschide ochii în desăvârșirea unui nicăieri?*

Substantivization is sometimes marked by adjectival determination: [*Acest*] **nicăieri** [voluptuos], *dar de o voluptate fără conținut, e un extaz formal al irealității.*; *Încotro aleargă mintea, spre [ce] nicăieri își dizolvă granițele?*; *Lumea nu-i decât un nicăieri [universal.]*

The use of both the negative adverb and negative pronouns as nouns demonstrate that, in the writer’s vision, man’s nothingness and the vainness of his destiny, the existential nothingness (irrespective of its identifiable levels), nonentity in general, all become human. The self tries to draw this nothing near, proving an extraordinary familiarity with the non-existence of forms (mental, spiritual, physic, etc).

One can find interesting combinations of substantivized adverbs (of time and place) in the following examples: *La marginea extremă a subțierii ființei, acum, aici, acolo, niciodată și totdeauna își pierde înțelesul.*; *Acum sau pururea sunt elemente cu care se operează în lume, sunt puncte de reper, convenții de muritor.*

Their presence as (multiple) subjects illustrate that conversion is generated syntactically. The way such adverbs become nouns accounts for the functioning of metalanguage¹⁸.

The graphical individualization of adverbs by placing them between quotation marks can be interpreted as sign of using them with other value than the primary one. Moreover, they occur as determiners in the noun or verbal phrase: *Soarta omului e o absență continuă de „acum” și e o frecvență stăruitoare de „altădată” – acest cuvânt al fatalității.*; *Nu mă simt „acasă” decât pe țărnițele mării.*

The expressiveness of the substantivized adverbs is sometimes obtained by a play of their grammatical values: the presence in the text of the same word used in different hypostases, first as adverb, then as noun. One should notice that each substantivized adverb of time is accompanied

¹⁸ By **metalanguage** one understands *specific language whose object is another language*. In metalanguage, *the language-object can be the language or tongue which functions as level of expression*. See, for this definition, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira, 2005: 310. Thus, any part of speech can be employed as noun and, therefore, the adverb as well.

by an adjective, either pre-modifying or post-modifying it: *Ești trist de totdeauna*^{adverb} *nu de acum. Și [acest] totdeauna*^{noun} *e toată lumea înainte de nașterea ta.; Viața îți pare atunci*^{adverb} – *atunci*^{noun} [dramatic] *al fiecărei clipe – un vis pe care-l depeni din priveliștea Absolutului.*

As lexical alternative for chaos or disorder, Emil Cioran suggestively uses a substantivized adverb of manner: *Ce menire ciudată au acei ce înmuguresc toamna, care au pierdut anotimpurile vieții într-o anapoda [eternă] [a clipelor!]*

As part of a phrase, **DE APROAPE**, “closely”, the adverb of place substantivizes by attaching the definite article. Such a structure is more rarely encountered in literary texts, as variant for *aproapele* (“neighbour”): **Cu de-aproapele trebuie să fii indiferent sau vesel.**

The substantivization of the interrogative adverb with local meaning **UNDE** (“where”) by double determination is another innovation: *Nu poți descoperi [acest] [tainic] unde, așezat în afară de vreme și de veșnicie...*

Far from saying everything about conversion, identifiable in Cioran’s almost every phrase or sentence, we tried to cast a glimpse on the semantic diversity of substantivized adjectives or adverbs, besides the most numerous. The language of *Amurgul gândurilor* proves to be a very rich one, in which negative words abound, be they primary or derived.

Most adjectives employed as nouns have the feature [+ negative], others point to the seme [+ color] or to aesthetical categories (*absolutul, răul, sublimul, urâtul*, etc.). The nominalization of some adverbs of place and time illustrates the functioning of metalanguage.

Except for adjectives and adverbs, other parts of speech are nominalized: pronouns (personal, reflexive, indefinite, interrogative/relative), some verbal forms and even sentences. We shall pay them attention in a future study.

BIBLIOGRAPHY

- *** *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998.
- *** *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic, 2007.
- Bidu-Vrânceanu, Angela, Călărășu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira, 2005.
- Butiurcă, Doina, „Fondul latin și vocabularul panroman – Limba română”, în *Studia Universitatis Petru Maior*, Series Philologia, Nr. 5/2006, p. 58-71.
- Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, *Dicționar de simboluri*, București, Editura Artemis, 1994.
- Cioran, Emil, *Amurgul gândurilor*, București, Editura Humanitas, 1998.

- Dragomirescu, Gh.N., *Mică enciclopedie a figurilor de stil*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975.
- Iordan, Iorgu, Robu, Vladimir, *Limba română contemporană*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.
- Sporiș, Valerica, „Valori stilistice ale conversiunii. Substanti(vi)zarea”, în *Annales Universitatis Apulensis, Series Philologica*, 6, tom 3, p. 205-211.
- Tomescu, Domnița, *Analiza gramaticală a textului – metodă și dificultăți*, București, Editura ALL, 2003.